

[Carl Petersen.]

anbefale Lovforslaget, som det foreligger, til Vedtagelse.

Chr. R. Christensen: Jeg kan paa mit Partis Vegne give Tilslutning til det foreliggende Lovforslag. Hvis man vil tøjle den Prisstigning, der finder Sted paa forskellige Ting, er det nødvendigt først og fremmest at holde Rugbrødspriserne nede. Men naar vi ser paa den økonomiske Basis for dette Forslag, lægger vi Mærke til, at i tidligere Aar dækkede Hvedeafgiften Udgiften til Nedsættelse af Rugbrødspriserne; i dette Aar er det væsentligst Statstilskud, der dækker, og efter Forslaget skal Dækningen til Nedsættelse af Rugbrødspriserne skaffes ad begge Veje, idet man baade maa tage Hvedeafgift og regne med at skulle bruge en Del Penge fra Staten. Og hvis man rejser det Spørgsmaal, om der er Udsigt til, at man i Fremtiden kan naa til, at Hveden alene vil være i Stand til at dække de Udgifter, som medgaar til Nedsættelse af Rugbrødspriserne, maa man vel svare, at dette vil være tvivlsomt.

Ud fra et statsfinansielt Synspunkt eller ud fra et Forbrugersynspunkt vilde det vel være ønskeligt, om Hvedeavlens blev saa stor, at man var i Stand til at faa hele Beløbet ind ved Hvedeafgiften. Om der nationaløkonomisk kan rejses visse Indvendinger mod at øge Hvedearealerne i den Udstrækning, er et andet Spørgsmaal. I hvert Fald har Hvedeavlens under Krigen haft ugunstige Vilkaar. Før Krigen var Hveden dyrere end Rug, men ved Kornloven af 1940 blev Rugprisen sat i Kr. højere end Hvedepriisen. Motiveringen herfor var vel nærmest den, at der var rigeligt af Hvede, men avledes lovligt lidt Rug, og gennem den Prispolitik, Staten indledede, retlede man da Produktionen derhen, at der maatte dyrkes mindre Hvede og mere Rug. Ja, man gik vel endda fra Statens Side i nogen Maade saa vidt, at man sagde, det var Tegn paa nok saa meget Samfundssind at saa Rug som at saa Hvede. Og Landbrugets Mænd fulgte Opfordringen, byttede om paa Afgrøderne, og derved kom de første Indskrænkninger i Hvedearealerne.

Vi har haft tre Isvintre, 1940, 1941 og 1942, hvoraf de to første delvis ødelagde Hvedearealerne, og Vinteren 1942 var endda saa haard, at henimod 90 pCt. af Hvedearealerne gik tabt. Disse uheldige Forhold medførte, at mange Landmænd efter de Tab, de havde haft paa dette, opgav at dyrke Hvede. Ved en Statsgaranti, hvorved

Staten udstrakte en venlig Haand til Hvedeavlerne, lykkedes det at holde Arealerne nogenlunde oppe, og Haabet om, at det vilde blive bedre, fik vel ogsaa Folk til endnu en Gang at forsøge. Men der er kommet endnu en Vanskelighed for Hvedeavlerne, og det er med Hensyn til Kunstgødningen. Rationerne af denne Vare er ikke blevet større under Krigen, tværtimod, og da Hvededyrkning kræver et meget stort Kvælstofforbrug, maa mange holde sig tilbage. Jeg vil derfor forvente, at de Hvedearealer, der vil blive saaet i Fremtiden, vil være forholdsvis smaa sammenlignet med, hvad vi havde før Krigen.

Men trods disse tre Hindringer, at Staten har opfordret til at dyrke Rug fremfor Hvede, og at Naturen og Prisforholdene har lagt Hindringer i Vejen, har Landbruget alligevel holdt ud, saaledes at der nu er det halve Areal tilbage af, hvad der var før. Men hvis Hveden i Fremtiden skal avles i saa stor Udstrækning, at den med den nuværende Afgiftsform kan dække det Beløb, der kræves efter denne eller en tilsvarende Lov, give Besparelse for Staten og Landets Skatteydere samt tilfredsstille Køberne, er det min Opfattelse, at Staten kommer til at interessere sig for Spørgsmaalet i Fremtiden, og jeg vil da gerne her rette et Spørgsmaal til den højtærede Landbruksminister, nemlig om det ikke vilde være hensigtsmæssigt at fremme Avlen af Vaarhvede. Jeg er fuldkommen klar over, at dette er en Kornsort, der har ydet for lidt, og at det har været meget betænkeligt at skride til Avl af Vaarhvede i Danmark; men efterhaanden er der vel kommet bedre Sorter frem, og de giver i hvert Fald Sandsynlighed for en højere Udmalingsprocent. Det er derfor et Spørgsmaal, om det ikke vilde være forsvarligt i nogen Maade at dyrke Vaarhvede, i hvert Fald saa meget, at vi havde en vis Reserve, hvis en ny Isvinter skulde ødelægge Hvedemarkerne.

Jeg skal ikke afgøre, hvorvidt en stor Hvededyrkning vil være forsvarlig; jeg vil kun gerne pege paa, at hvis man vil have den, maa Staten ogsaa indtage en venlig Holdning over for Dyrkning af Hvede og maaske ogsaa skride til positive Ændringer i Dyrkningsvilkaarene.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Forslaget som en nyttig og paakrævet Foranstaltning.

Juul: Det Lovforslag, vi nu behandler om en Afgift paa Hvede og Hvedemel og Tilskud fra Staten til Nedbringelse af Rugbrødsprisen, vil Venstre være med til at